

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.
Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „Sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

főntca, 98. sz. a.
ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az Eperjesi Népbank helyiségeiben, főntca 2. sz. a.
ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DIJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdij: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyittdár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Az iparos oktatás szervezése.

Élt a középkor vége felé egy tudós egyetemi tanár, a ki igen üdvös munkát vélt teljesíteni akkor, a midőn Virgilius műveit lefordította görög nyelvre, miként mondta: „In gratia eorum, qui latinam linguam non callent,“ vagyis azok kedvéért, a kik a latin nyelvet nem értik.

A tudós úr munkájának azonban igen-igen kevés vevője akadt, egyrészt azért, mert csekély volt azoknak a száma, kik görögül értettek, másrészt pedig azért, mert Virgilius eredeti szépségei a fordítás procedurája által igen sokat vesztek.

Az utóbb lefolyt évtizedekben körülbelül így jártunk mi is számos közéleti intézményekkel. Kitértük a haladás zászlóját s aztán fordítottunk angolból, francziából, amerikaiból, tekintet nélkül arra, hogy azok, a kik számára fordítunk, megértene-e bennünket vagysem, s figyelembe nem véve azt, hogy a fordítás által az eredeti műnek sok szépsége szükségképen veszendőbe ment.

Alkotásainkban gyakran nem számoltunk a létező viszonyokkal s elejtettük a fejlődés fokozatos folytonosságát, feledve azt, hogy a saltus in natura non datur, olyan elv, mely mindig és mindenütt áll.

Igy jártunk az ipartörvényvel is. Megszüntettük a régi rendszert s nagy hűzág átugrásával, mint egy varázsütésre akartunk létesíteni ideális állapotokat, holott előbb elő kellett volna készítenünk a talajt, mert — miként egy-két rövid évtized alatt fájdalom elég gyakran tapasztaltuk — a legjobb törvények és intézmények csak ott mutathatnak fel sikert, a hol azoknak előfeltételei tényleg megvannak.

Hogy az ipartörvényt tekintve, megvannak-e azok minálunk: erre legjobb felelet

azon tény, hogy a rendszeres és szakszerű iparos oktatás, országos szervezésére csak most tétetnek az első lépések.

Nem czélunk recriminálni, de minthogy e nagy fontosságú kérdés épen most van napirenden s az városunkban is actualissá vált: időszerűnek tartjuk ezen ügyre nézve néhány rövid megjegyzést tenni.

Mint egyéb városhoz, hol az iparostanoncok és segédek nagyobb számmal vannak, városunkhoz is felhívás intézettel közelebb az iránt, hogy létesítsen iparos iskolát azon minta szerint, mely a közoktatásügyi ministerium által kiadott tervezetben körvonalaztatik.

Ezen tervezet szerint állana a felállítandó iparos iskola, egy előkészítő tanfolyamból heti 6 órai, három külön egy-egy évre terjedő tanfolyamból hetenkint 7—7 tanórával s ezen kívül egy felsőbb rajztanfolyamból.

Ezen iskolában kiváló súly lesz fektendő a szakszerű rajz s mindazon nélkülözhetetlen közéleti ismeretek tanítására, mely ismeretek nélkül, modern s a korigények színvonalán álló iparos nem képzelhető.

Ezen tervezetet egy tágabb körű városi bizottság beható tanácskozmány tárgyává tette s a városi közgyűléshez e tárgyban intézett emlékiratában hangsúlyozta, hogy örömmel üdvözi a közoktatásügyi miniszter úr intencióit, mert a maga részéről is feletle kíváncsnak tartja, hogy az iparos tanulók oly kiképzésben részesüljenek, mely őket képessé teendí arra, hogy szakmájukban, intellektuális tekintetben is, bizton és czéltudatosan haladassanak s őket az ismereteknek és értelem fejlettségnek azon színvonalára állítandja, melyre iparos osztályunknak emmelkednie kell, ha, kivált hazánkban, annyira fontos missióját betölteni akarja.

Iparunk fejlődéséhez — így szól a jelentés — általában nagy reményeket kötnek. De tény az, hogy ezen remények csak úgy valósúlhatnak meg, ha intelligens, szakképzett, művelt iparos osztályunk lesz, mert csak ez fogja képezni ama, nálunk ez idő szerint csaknem teljesen hiányzó polgári elemet, melyre minden culturállamnak oly annyira szüksége van.

S ebben igaza van a bizottságnak, mert iparszabadság — képzett, művelt iparos elem nélkül üres keret, melyből hiányzik a kép, — frott malaszt, mely olvasva szép, de mely a gyakorlati életben úgy veszi ki magát, mint a Kárpát tövébe átültetett délszaki gyümölcs.

Ha tehát már eddig fordultak elő hibák, most azon kell lennünk, hogy azokat lehetőleg jóvátegyük.

Az ipartörvény revidiója szükségessé vált, ezt általánosan elismerik s azzal nem is igen fognak már késni; igen jó alkalom nyílik tehát arra, hogy ezen kérdés az iparos oktatás kérdésével együttesen oldassék meg.

Mert a mily igaz az, hogy kitért iparosiskolákra szükségünk van, másrészt épen oly vizásnak tűnik fel, hogy az 1872. é. VIII. t. cz. szerint önálló ipart üzhet bárki, a ki nagykorúságát elérte, akár járt valaha iskolába, akár nem.

Mindenesetre különös, hogy a tanonctól és segédtől azt kívánjuk, miszerint napi teendőinek elvégzése után az esti és vasárnap délutáni órákban hetenkint 7 órát az iskolában töltsön, holott a munkaadó iparos, kinek segédjei haladását ellenőriznie és vezetnie kellene, lehet egészen tudatlan ember is.

Ezeket tekintve, a bizottság ajánlotta a közgyűlésnek, hogy teendő felterjesztésében ilyen értelemben nyilatkozzék.

A közgyűlés a bizottsági véleményt élénk eszmecsere után egész terjedelmében elfogadta s ugyancsak a bizottság véleménye folytán

TÁRCZA.

Tilos szerelem.

Azt mondták -- oh ezt mondani! —
„Ti néktek le kell mondani.“
Lemondani? jó, legyen hát,
Tegyük meg a kínos próbát.

Kik egymásért majd meghaltunk
Szentül szembe némán álltunk,
Azt hitték, hogy semmi bajunk,
Hiszen oly nyugodtak vagyunk.

Egymás mellett, ha elmentünk
Közönyös volt tekintetünk,
Hideg arcczal láttak minket,
. . . De nem látták szíveinket.

A mit ember csak tehetett,
Megtettük . . . de nem lehetett . . .
Ne bánssatok, hiszen kár is,
Szeretünk, ha nem szabad is.

Ne dobjatok reánk követ
Nem bűnös az, a ki szeret,
Vagy ha elítélték minket
Öljétek meg szíveinket.

Hirneves adósok.

(H.) Általánosan elismert tény, hogy a tudós vagy lángeszű emberek nagyon könnyen belekeverednek az adósság hínárjába. Jó tanácsokat tudnak másoknak adni, de magok nem követik azokat. Képesek egy egész ország pénzügyeit vezetni és rendezni s ők magok örökös pénzzavarban vannak. Szellemük termékeivel, műveikkel a gyakorlati üzletvilág emberei, milliomosokká lesznek, a bámult „nagy“ ember meg gyakran azon töprenkedik — ha töprenkedik! — hogy miként s mikor fizesse ki mindennapi tartozásait.

A gyakorlati közönséges filiszter számalommal tekint rájuk s egyáltalán nem képes felfogni, hogyan létezhetik a világon ember, ki a szigorú s hajthatatlan számtani szabályoknak nem hódol. A filiszternek saját szempontjából igaza van. Előtte a „tartozik“ és „követel“ az egyetlen könyv, melyet forgatni érdemes. Viszont nincs a gyakorlati filiszternek nagyobb ostorozója, a lángeszű emberek-nél . . . a hol csak tehetik, mindenütt az élcz, a gúny és neveltség czéltábláivá teszik.

Nem azért, mintha a pénzt megvetnék. Oh nem! Talán senki sem szereti annyira a pénzt, mint ők. Csakhogy nem mint czélt, hanem mint eszközt. Hisz senki sem tud oly pompásan élni, mint ők s így senkinek sincsen oly nagy szüksége a pénzre, a „chimerá“-ra, mint nekik. Nem a pénz miatt gúnyolják az „arany borju“ körül tanczolópénzvilágot, hanem azért: mert a pénz embere nem képes pénzének hasznát venni. Aranyai, melynek minden darabja egy-egy megtestesült élv, gúnyör és mámor, ránézve csak hideg, egymásra

szépen felrakott, jól elzárt ércdarabok, melyeknek mindegyikében egy-egy elzárt s eltemetett gondolat és érzelem fekszik. Oh, ha ezen ércdarabok a szellemvilág bármelyik matadorjának keze közé kerülnek, a bennök rejlő gondolatok és érzelmek csakhamar életet nyernek s elgurulnak a nagy világba, mint közkincsek.

A rendes közönséges ember nem érti őket, pedig cselekvésüknek mély és nagy pszichológiai alapja van. A költő, a színművész, a festő, a szobrász, a lángeszű államférfiú egészen más állás- és szempontból tekint az életet. A költő előtt az élet csak álom; a színművész előtt csak komédia; a festőnek az élet — pikáns tájkép; a szobrász-nak — ideális merengés; s az államférfiúnak — a tapsoktól visszhangzó aréna. Természetes, hogy az álomnak minél szebbnek, a komédiának minél vigabbnak, a tájképnek minél regényesebbnek, a merengésnek minél édesebbnek, s az arénában kifejtett küzdelemnek minél nagyobb pompával végig küzdöttnek kell lennie.

A nagy szellemnek nagy a szenvedélye; a hatalmas léleknek, hatalmasak a vágyai, s oly szívek, melyek milliókat képesek magokba zárni, milliókat is képesek elkölteni! A rendes közönséges embernek jámbor esze, jámbor lelke és jámbor szíve, nem is tudja mi az igazi szenvedély s az igazi vágy. Szünetlétecskéje elfér egy kis csuporkába, vagy egy-egy apró ibrikbe, igen hamar felforr, s azonnal el kell venni a tüztől, mert megpattanna . . . A szellemi világ hőseinek szenvedélyei, — világot mozgó nagy szenvedélyek; vágyaiknak nagy hullámai, a tenger hullámaival vetekednek és az e tengeren uralkodó viharokat

kimondotta, hogy — mennyiben egy ilyen iparos iskola felállítására, minő a ministeri tervezetben körvonalaztatik, igen tetemes pénzbeli áldozatokat kíván, — egyelőre a jelenlegi vasárnapi ismétlő-iskolát fogja kifejleszteni, úgy, hogy egyelőre előkészítő és első évi tanfolyamot fog létesíteni.

Annyi tény, hogy most van a legjobb alkalom arra, hogy az önálló iparüzésre vonatkozó jogositvány elnyerése bizonyos intellectuális minősítvényhez köthessék. Ha már többet nem, legalább annyit lehetne megkívánni, hogy az, ki önálló ipart űzni akar, az elemi ismereteknek legyen birtokában.

Ez legkevésbé sem ütközik az iparszabadság elvébe, hanem annak csak szabályozását képezné, mely nélkül attól üdvös eredményeket — miként azt a mindennapi tapasztalás mutatja — üdvös eredményeket várni alig lehet. És épen azért kívánatos, hogy a mérvadó köröket, melyek hivatva vannak a kérdés fölött dönteni, a gyakorlati élet igényei vezessék, mert ha ezek figyelmen kívül hagyatnak, haladásunk csak képzelt, de nem valódi haladás.

Vandrák-alapítvány.

Közi: Bánó József.

Vandrák András azon volt tanítványainak névsora, kik július 4-én kelt felszólításomra, az örömnappal alkalmából adandó egy értékesebb emlékre, de későbbi elhatározás szerint, Vandrák unokái neveltetésére, vagyis az ú. n. „Vandrák-alapítványra” adakoztak:

Keczer Miklós Lapispatak 50 frt. Brosz Jónát Kassán 50 frt. Jakobsz Ottokár Hámor 20 frt. ifj. Melioris Kálmán Kis-Sáros 10 frt. Bánó Géza Terne 5 frt. Dianiska András Lócse 5 frt. Farbak József Nyiregyháza 5 frt. Kiszelly Ervin 1 frt. Weber Rudolf Budapest 5 frt. Rath Arnold Budapest 3 frt. Elischer József Budapest 5 frt. Szvoboda István Budapest 3 frt. Scholcz Albert Budapest 2 frt. Bachat Dániel Budapest 3 frt. Alex Albert 1 frt. Scholcz Gusztáv 5 frt. Dr. Nendvich Károly 3 frt. Hanfalvy János 5 frt. Fest Lajos Eperjes 10 frt. Tirscher István Rozsnyó 5 frt. Dr. Genersich Antal Kolozsvár 5 frt. Fábry János Igló 5 frt. Posewitz Gyula Igló 2 frt. Mänlich Adolf Igló 10 frt. Orczy Gyula 5 frt. Fejérvári Kálmán Kondor-Keresztes 5 f t. Miklós Ferenc Kis-Telek 5 frt. Jekelfalussy Sándor Soprony 10 frt. Baán Géza Dobó 2 frt. Főrök József Czegléd 1 frt. Gálócsy Gusztáv Ung 2 frt. Szontagh Endre Eger 5 frt. Kirchmayer Károly Szepes-Váralja 5 frt. Kovácsky Lajos Uj-Verbász 3 frt. Chován Károly Szarvas 5 frt. Dr. Baszil Aurél Budapest 5 frt. Bánó József Osztopataka 40 frt. Horváth Ödön Huszt 3 frt. Váczy Péter Kőszeg 2 frt. Both Gyula Lemes 20 frt. Kottler Ottó Apathi 5 frt. ifj. Bánó József Budapest 5 frt. id. Szinyei Merse József 5 frt. Bánó Árpád 5 frt. Mikola György Sajó-Gömör 10 frt. Erőssy Lajos Váralja 10 frt. Rajner Gyula Budapest 5 frt. Illosy Rudolf Ilosva 5 frt. Forgács József Eperjes 10 frt. Burhardt Rheims 20 frank. Szmik Lajos Budapest 10 frt. Dr. Lechniczky József Szepes-Olaszi 3 frt. Dr. Barts József Ó-Béba 10 frt. Rajner Vilmos Tátra-

Füred 5 frt. Rajner Aladár és Béla Tátra-Füred 5 frt. Jeszenszky Béla Temesvár 10 frt. Brujmann Vilmos Budapest 5 frt. Marczy Sándor Kis-Szeben 2 frt. Benes László Nyiregyháza 5 frt. Dr. Szelényi Károly Budapest 10 frt. Desseffy Dénes Kassa 5 frt. Bornemisza Lajos Krivány 5 frt. Dr. Duka Tivadar London 100 frt. Dr. Schulek Jenő Oros-háza 3 frt. Juhász Sándor T.-Szucsány 2 frt. Hassko György Rozgony 5 frt. Mauritz Rezső Kassa 5 frt. Bartsch Samu Baja 2 frt. Vassko Endre Budapest 5 frt. Prunyi Otto Vichodna 2 frt. Kovácsy Sándor Krompach 5 frt. Juhász Kálmán Alsó-Vereczke 1 frt. Váshelyi Dániel Sztropko 1 frt. Wittchen Frigyes Szepes-Remete 2 frt. Palecsko Péter és Jávor Endre Girált 2 frt. Czizány János Jászberény 5 frt. Heller Árpád Kassa 10 frt. Zornberg Vilmos Budapest 5 frt. Szmrécsányi József Szvidnik 5 frt. Mayer János Szvidnik 5 frt. Elischer Viktor Bécs 5 frt. Dr. Schmidt Titusz Budapest 20 frt. Messkó László Nyiregyháza 5 frt. Patz Adolf Gölniczbánya 5 frt. Hajász Pál Talya 1 frt 20 kr. Kubinyi Miklós A. Késmárk 10 frt. Horváth Sándor Miskolc 1 frt. Gömöry Sándor Jekelfalva 5 frt. Gömöry Adolf Jekelfalva 3 frt. Scholcz Sándor Jekelfalva 2 frt. ifj. Kubinyi Miklós Deménfalva 20 frt.

(Folyt. köv.)

Eperjesi séták.

Karcolat.

Ossiáni ködfátyolképek. — Plinius jelmondata. — Magas vendégek. — Venus. — Igazi mosoly. — A karok nélküli művész. — Jégsarnok. — Szavazzunk!

Ossián házára emlékeztető szürke ködfosz-lányok csüngenek alá az égboltozatról. Az őszi szél szeszélyes játékot űz velök s esténként kísérteties képeket alakít belőlük. Közbe-közbe esik az eső, gondoskodván arról, hogy legyen elegendő sár és alkalom nyújtván az esernyőknek arra, hogy akcióba lépjenek.

A napok egyre rövidebbek. Hivatalokban már délutáni 4 órakor rendkívül hosszúnak találják az estét s erősen panaszkodnak, hogy a hivatalos gyertyafény menüjére rontja az ember szemét.

A bormérési helyiségek népesednek; estéről estére pontosan megjelennek ott mindazo polgártársak, kik Pliniussal tartván azt mondják, hogy: „Gaudium mihi et solatium in literis”, (tudományban keresek örömet és vigaszt,) a mit valamelyik gyenge latin úgy fordított, hogy: „A literekben keresek örömet és vigaszt.”

A járdán maróit és perezet árulnak, a kaszinó termei tele vannak mulatókkal és — szivarfüsttel, a Széchenyi-körben folynak a zenepróbák; apró nagysádkák a tegnapi próbából elviharzott csárdásaira gondolnak, eszükbe jutván az a furcsa érzés, mely az embert meglepi, midőn dobogó szívével közeledik a fényárban úszó nagyterem ajtajához, hogy a legelső bálban vegyen részt, — ha mindjárt próbából is az. — Az első bál! — Óh az első bál!... Boldog idők! arany napok!

Az utcák néptelenek. Ki sétálna most, kivált az uralkodó sötétségben! A petroleum meg van adóztatva, látszik az az utcai lámpák szerényen pislogó lángjain, electricus tűz pedig csak szép hölgyeink szeméből sugárzik, ez azonban csak a sors különös kegyeltjeinek ragyog.

Mit tegyünk ilyenkor, hová menjünk?

Látogassuk meg magas vendégeinket. Mert szó a mi szó, Eperjesnek nem egyhamar voltak ily nevezetes vendégei, mint épen jelenleg: csupa

koronás fő, világhíru notabilitások. Vilmos császár, Bismark a kemény karczellár, a német koronaherceg s többen. Zajtalanul jöttek, csekély kísérettel, nem okozva sem feltűnést, sem költségeket a városnak, mert udvarmesterük határozottan kijelentette, hogy a magas vendégek, ismervén városi pénztárunk milliárdokban való szegénységét s értesítvén azou körülményről, hogy itt 36%-nyi községi pótlék fizettetik, legkegyelmesebben méltóztattak eltekinteni a szokásos fogadtatási ünneplényességektől és pompa kifejtéstől, nehogy ez által a kebelbeli házipénztárra újabb, rendkívüli költségek háramoljanak.

Úgy halljuk, hogy a legközelebbi városi közgyűlésen indítvány fog tétetni az iránt, hogy az ekként megtakarított összeg az utcabefésítésre és villanyvilágítás behozatalára fordíttassék. No és így alapos kilátásunk lehet arra, hogy nem-sokára meglesz egyik is, meg a másik is.

Egyébiránt vendégeink látogatásáról még a legjobban értesült lapok, mint pl. a „Times”, „Neue Freie Presse”, sőt egyes tekintélyes vidéki lapok sem tudtak meg semmit. Pedig fejedelmek látogatása mennyi alkalmat szokott nyújtani ékes vezércikkek megírására, a legkülönbözőbb combinációkra s kápráztató leírásokra. A spanyol király utazásáról s legújabbban a német koronaherceg kilátásba helyezett madridi útjáról mennyit írtak össze a lapok!

Magas vendégeink eperjesi látogatását itteni mérvadó körökben különféleképen értelmezik. Vannak, a kik azt hiszik, hogy az a küszöbön álló megyei tisztújításokkal függ szorosán össze. Megbízható értesülés alapján jelenthetjük azonban, hogy e hír minden alapot nélkülöz, mert ma már kétségtelen, hogy a berlini kabinet az itteni tisztújítás alakulására befolyást gyakorolni nem akar.

Mások úgy vélekednek, hogy a vas kanczellár az európai béke biztosítása érdekében itt, az ország határszélén maga akarja felállítani azokat a költséges normális laktanyákat, melyekre mi nekünk pénzünk nincs. S ebben lehet valami, mert tény az, hogy a városi pálinkamérési jognak újbóli bérbeadása ügyében f. hó 13-án megtartott átvéres alkalmával oly összeget ajánlottak fel évi bérül, mely az eddiginél csaknem 700 frral magasabb. Politikusaink azt tartják, hogy ezen ajánlat a normális laktanyák létesítése reményében tételt. Nem tudjuk, úgy van-e, de annyi igaz, hogy ha Bismark maga nem építi fel nekünk azokat a laktanyákat, úgy sohasem lesz azokban katona.

Vannak azután olyanok is, kik azt hiszik, hogy no most már biztosan megkapjuk a decentralisálendő királyi tábla óhajtott osztályát. Mert ha már ily előkelő s befolyásos vendégek látogatják meg városunkat, kikre egész Európa szeme van függesztve, akkor csak nem mellőzhetnek minket! — Nem csodálkoznánk rajta, ha deputáció menesztetnék a collegium mögötti fabódéba, a hol magas vendégeink ez idő szerint székelnek. Igaz, hogy Vilmos császár, a német trónörökös és Bismark csak viaszbabok képében mulatnak ott, de meg vagyunk róla győződve, hogy deputációnk eljárása ép oly keveset használna, mint ártana. Oly sors, melyben már igen sok deputáció osztozott.

De ha már itt vagyunk a bódében, lépünk be ama fülkébe, melyről a látogatók csodadolgokat beszélnek. — A kárpit bezárul mögöttünk és — szemünket Venus életnagyságú alakja köti le. Ott szunnyad Cythere istenasszonya bársonypuha gyepen. Álmodik, bizonyosan szerelemről, mert

Folytatás a mellékleten.

nem szabad a közönséges ember ibrik-szenvedélyeescskéjével összehasonlítani.

Nagy folyammak nagy meder kell s a nagy folyamot nem lehet pattentirozott agyagcsőbe szorítani. A ki a nagy emberek mindennapi életét, a rendes polgártársi rőffel mérné s azt kívánná, hogy ezeknek privát élete is oly decimaliter legyen szabályozva, mint a többi „rendes és higgadt” emberé, az ugyan igen okos dolgot kíván s kétséget sem szenved, hogy ő a nagy emberekből igen jó gazdákat s takarékos családapákat nevelt volna, kik sohasem csinálnak adósságot — de az általa nevelt emberek, nem lettek volna nagy emberek.

Ezek után lássuk egy néhányat a hírneves adósságesinálók között!

Baco az éleszü bölcész és Anglia hírneves államférfia nagyúri kiadásai miatt nyakig úszott az adósságban, s mindig azon töprekedett, hogy honnann teremtsen pénzt. Egyszer amint palotája előtermébe lépett, hol épen hitelezői várták, kik alázatosan fölállottak előtte, így szólt keserű gúnynyal: „Csak maradjanak űve uraim, az önök emelkedése idézte elő az én bukásomat”. Pitt Anglia dísze, a legnehezebb viszonyok között vezette az állam pénzügyeit, míg ő maga fülíg adós volt. Halála után 400 ezer forintra rugó adósságát a nemzet fizette ki, pedig évi jövedelme legalább is 60 ezer forintra ment föl. Hatalmas politikai ellenfele Fox, szintén nem tudott élni adósság nélkül. Örökösön az uzsorások körmei között nyögött. Volt egy titkos szobája, hol a zsidó hitelezőket fogadta s ezen termet „Jeruzsalem teremnek” nevezte el. Gibbon történetíró, mint hiteles tény említi, hogy egy ízben húsz

órán át folyvást a kártyasztalnál ült s mintegy százezer forintnak hágott nyakára.

Scheridan, elsőrangú író, az adósság vértanújának nevezhető. Teljesen az adósságtól s egészen az adósságból élt. Bár több jövedelemforrása volt, senki sem tudta, hogy jövedelmét hová fordítja. Elve volt a nem fizetés. Tartozott fűnek-fának. A tejesasszonyok, fűszeresnek, mézárósnak, péknek. Az opera-színház egyik tagja azt mondá, hogy ha Scheridan előtte az utcán kalapját leveszi, azt ötszáz forintja bánja meg, ha pedig beszédsbe ered vele, ezer forintjába is kerül. És mégis, ha vidékre hívták mulatságba, két négy fogatu kocsin ment, — egyiken ő másikon Tamás fia. Megtestesült svihák volt.

Mirabeau, a francia köztársaság rettegett oroszlána szintén örökös pénzzavarban volt, mert az udvari hölgyek szerelme igen sokba került. A királyi udvartól a megvesztegetésére szánt összeget elvette ugyan, de azért mégsem cselekedett elvei ellen. Kormányzásra termett férfiú volt, ki magát kormányozni nem tudta.

Lamartine roppant vagyon felett rendelkezett s élete vége felé csaknem kéregetésre szorult. Öszintén bevallotta, hogy a számtantól undorodik. Csak egy műve egy év alatt kétszáz ezer frankot hozott be számára s e roppant összeg, mint a hó olvadt el kezei között. Adóssága három millió frankra rúgott, de azért egyre úri módon élt. Utóljára a nemzet segélyéből tengődött.

Dumas Sándor szegény ember volt, pedig milliók folytak be munkái után. A pénz előtte nem birt értéssel. Kölcsonzótt, ajándékozott boldog boldogtalannak, a ki előtte csak sajátját tátotta fel. Lejárati napokkal sohasem törődött.

Nagy művészek közül igen sokan még hírnevök fénypolcán is vagyontalanok voltak. Steen János hollandi festő, kit sokan Van Dyck mellé sorolnak, örökös pénzzavarban nyomorgott; nem tudta elhagyni a megszokott sörözést. Ivott és festett egyiránt s adósságtól terhelve roskadt sírjába.

Van Dyck roppant keresetre tett szert, de oly pazarul élt, hogy jövedelme nem fedezhető kiadásait s tetemes adósságokba keveredett. Rembrand adósságai miatt kénytelen volt csődöt mondani. Johnson Benjamin nem tudott kivergődni szegénységéből, de azért törzsvendége volt a híres „költők korcsmájá”-nak s ha itt Mattinger költő barátával iddógált, nem egyszer megesett rajtok, hogy borukat sem tudták kifizetni. Lovelace pinczelakásban fejezte be életét; Greene haldoklása közben is kénytelen volt eltérni czipésze zaklatását, mert csizmája árával tartozott s Butler a „Hudibras” szerzője éhen halt; Steele Richard színműró úszott az adósságban, ha egy kis jövedelemhez jutott, rögtön négyes fogatot vett s kékfelé vitt háztartást: Londonban s a vidéken Goldsmith „A wakefieldi lelkész” szellemes szerzője még akkor is, midőn már bőven jutott pénzhez, nem tudott az adósságesinálással szakítani. A mit egyik kezével keresett a másikkal kiadta. Semmit sem tudott megtagadni sem magától, sem másától. Oda adta volna ingét, ágytakaróját. Utóljára annyira hitelvesztett volt, hogy nyugtáját sem fogadták el. Egy tiszteletére adott díszében, szobájától hitelbe vett ruhában szerepelt s a ruha ára haláláig fizetetlen maradt. Byronnak számos kötelelességeit csakis halála semmírtette meg. Burns Róbert utolsó költeménye egy „Szerelmi dal” volt

ajka körül
ban a kis
ajkára. A
emelkedik
gyönyörű
szerelem
Bismarko
meg, min
újul meg
bűvös me

Ah
az utcán
bájos kép
volt az!
s elment
nélkül
mélto
karokat
s lábujja
kivül so
úgy van,
hegedűn
kártyázik
elvégi a
Fényes p
gyakorlás

Unt
társulatán
tékokat a
politikájá
előszobáj
publikum

Oh,
az volt.
érezte e
nítván, le
gyűlését,
A közgyű
melynek t
óta sürge

Ha
érni, hog
többé egy
mány, ho

Ped
kellemes
ket urain
jégsarnok
tározana

Jön
hogy a m
tését ell
gyeink eg
lesz mélt

Ez
Ura
hogy a j

Tis
fizetőink
hogy e
alóírott

A

mit halá
tésére.

De
ment az
s ugyan
sabb mó
mikor el
nak kelle
halt vol

A
szegény
gazdago
lan men
ki, hogy

Na
Kisfalud
adósságo
szellemi
martyt

a pénzt
megeset
dolgozu

mielőn
Kuthy
hogy b
Imre,
örökös

D
száma
könyve
N

egy na
szegény

ajka körül boldog mosoly játszadozik. E pillanatban a kis Amor röpked feléje, halk csókot lehelve ajkára. A szép álmodó kéjtől megrezzen, keble emelkedik, szempillája lassankint felnylik s a gyönyörű szemből egy rövidke pillanatra annyi szerelem és tív sugárzik, hogy a néző feledi Bismarkot és Vilmost s néma csodálattal figyeli meg, mint csukódik le ismét a szempilla s hogy újul meg az eperpiros ajk fölött ama szerelemittas, bűvös mosoly.

Ah s a legelső nő, kivel, a bódéból kilépve, az utcán találkozám, annyira elűtött az igéz, bájos képtől! — Mosolygott ő is, de minő mosoly volt az! ... Felsője Jupiter! — Megszaladtam s elmentem a színházba, hol épen Unthan, a karok nélkül született művész mutatta be bámulatra méltó ügyességét. A sors megtagadván tőle a karokat s kezeket, kora gyermeksége óta lábai s lábujjai kiképzésére volt utalva. S ebben rendkívül sokra vitte. Szinte hihetetlen, de még is úgy van, hogy Unthan a lábával kitűnően játszik hegedűn és pisonon, a mellett biztos czéllövő, kártyázik, göngyölt cigarettet, szóval mindazt elvégzi a lábával, a mit más ember a kezével. Fényes példája annak, hogy kitartás és folytonos gyakorlás által mennyire lehet vinni.

Unthan úr mutatóvnyai mellett Gerőfi színtársulatának néhány tagja egy felvonásos vígjátékokat adott elő. Láttuk a „Szikrá“-t, a „Házasság politikájá“-t, a „Bengáli tigris“-t a „Miniszter előszobájá“-t, „Melindá“-t, szóval mindenfélét, csak publikumot keveset.

Óh, a publikum néha nagyon fagyos. Most is az volt. A korcsolyázó-egyesület valószínűleg megérezte e hideget s azt a tél közeledténél tulajdonítván, legközelebb megtartja ez évi rendező közgyűlést, melyre a meghívók már szétküldtek. A közgyűlés tehát meg lesz, de a jégcsarnok, melynek felépítését az egyesület tagjai már évek óta sürgetik, még mindig nem lesz meg.

Ha ez tovább is így megyen, még meg fogjuk érni, hogy végre lesz jégcsarnok, de nem lesz többé egyet. Akkor aztán elénekelheti a választmány, hogy:

„Terítve van az asztal már,
És ime meg kell halnom, — óh be kár!“

Pedig a korcsolyázás oly egészséges, edző és kellemes időtöltés! A hölgyek nevében kérjük önöket uraim: ne tanácskozzanak már olyan sokat a jégcsarnok ügye fölött: inkább építsenek, mint hátraozzanak.

Jön a tél, jön a farsang — és el van végezve, hogy a melyik választmányi tag a jégcsarnok építését ellenezni fogja, azzal bájos korcsolyázó hölgyeink egyike sem fog táncolni; csöndes lenézés lesz méltó jutalma.

„Rá sem kell tekinteni,
Vissza kell őt küldeni
Mexikóba!“

Ez lesz a jelszó!

Uraim! én részemről ünnepélyesen kijelentem, hogy a jégcsarnoknak felépítésére szavazok.

A h m e d.

Külömfélék.

Tisztelettel felkérjük mindazon t. cz. előfizetőinket, kik előfizetésükkel hátralékban vannak, hogy e díjakat posta-utalvány által mielőbb az alólírott kiadó-hivatalhoz juttassák.

Az „Eperjesi Lapok“ kiadó-hivatala
az eperjesi népbankban.

mit halála előtt pár nappal írt, adósága törlesztésére.

De Foe, Robinson világhírű szerzője sem volt ment az adóságtól. Tizenháromszor volt gazdag s ugyanannyiszor koldus s volt idő, hogy csodásabb módon táplálkozott, mint Ilyés a pusztában, mikor élelmet a hollók vitték. Southey-t az államnak kellett évdíjjal jutalmazni, mert különben éhen halt volna meg.

A francziák Petőfije Beranger egész életében szegény volt, pedig ezer alkalma lett volna meggazdagodni. Fél a pénztől; Balzacnak minduntalan menekülnie kellett hitelezőitől s úgy múlt ki, hogy adósságainak nem tehetett eleget.

Nálunk példa rá Csokonay, Bernáth Gazsi, Kisfaludy Károly, kiket a természetükké rögzött adóságok, mint elválhatatlan árnyék kísérték. A szellemileg gazdag, de anyagilag szegény Vörösmartyt is gyötörte az adóság. Nem pazarolta ugyan a pénzt, de nem is tudott gazdálkodni. Gyakran megesejt rajta, hogy télen fűtetlen szobában kellett dolgoznia s panaszkodva említé, hogy holnapja miatt is aggódnia kelle, s voltak oly napjai is midőn díszmagyar ruháját el kellett zálogosítania; Kuthy Lajos annyira belekeveredett az adóságokba, hogy bútorait is elárverezték. Petőfi, Czákó, Vahot Imre, Lisznyai Kálmán, Sárossy, Beóthy László örökös pénzzavarban sülődtek . . .

De minek is folytatni . . . A hírveves adósok száma oly nagy, hogy róluk nem tárczát, hanem könyvet lehetne írni.

Nagyok voltak ők szellemileg . . . hja de egy nagy hibájuk volt, nem tudtak gazdálkodni szegények maradtak s ez az ibrikseuvedélyű

— Kinevezés. A vallás- és közoktatási miniszter a sárosmegyei tankerületben segédtanfelügyelői állomást rendszeresítvén, arra Petrásevics Endre, rendelkezés alatt volt segédtanfelügyelőt nevezte ki.

— Az eperjesi korcsolyázó-egylet t. cz. tagjait figyelmeztetjük, hogy az ezidei rendező közgyűlés f. 1883. é. november 24-én (szombaton) d. u. 3 órakor fog a takarékpénztár üléstermében megtartatni. Tanácskozás tárgyai lesznek: 1. Elnöki jelentés az egylet eddigi működéséről. 2. Az egyleti számadások és pénztár megvizsgálására felkért bizottság jelentése. 3. Az egylet jövő évi költségvetése. 4. Egyes tagok részéről felhozandó indítványok tárgyalása. 5. Az elnök, választmányi tagok és pénztárnok megválasztása.

— Tézene. Ma délben 12 és 1 óra között katonai tézene lesz. — A műsor a következő: 1. Edelsheim-Gyulay induló Forster-től. 2. Bevonulási induló a „Die Hene von Boisys“ című operettből Zaytz-tól. 3. Égő szerelem p. Strauss-tól. 4. Quartett a „Rigoletto“ operából Verdi-től. 5. Jelenet és finale a „Siciziliai vecsernyéből“ Verdi-től. 6. Keringő „Nailla“ balletből Delibes-től. 7. Rohamlépésben, gyorspolka Strauss-tól. 8. Induló.

— Roncsoló toroklob. A komlósi felekezeti népiskola a nagy mértékben uralkodó roncsoló toroklob miatt bezaratott.

— Boszniába. A beoktatott ezidei ujonczok közül mult kedden 145 lett Boszniába küldve. Zeneszó mellett s az ezred törzstiszti karától kísérvé, vonultak ki a fiúk a helybeli vasuti állomásra, a honnét a déli vonattal indultak rendeltetésük helyére.

— Vandrak András nem rég jubilált tudósunkat a budapesti tud. egyetem, a bölcsészeti kar tudorainak sorába felvette s ő Felsőge megengedte, hogy az egyetem a tudori oklevelet a kitüntetésnek átnyujthassa.

— Luther-ünnepély. Szombaton a Collegiumban tartott meg, mely alkalommal Bancsó Antal coll. igazgató kitűnően sikerült beszédet tartott a reformáció nagyhorderejű következményeiről. Másnap vasárnap isteni tisztelettel tartott meg a nagy reformátor emlékünnepét. Az ezen alkalomra kiválóan kidíszített templom egészen megtelt a hívőkkel, kik Szehtlo és Hörk József lelkes urak nagyhatású szónoklata s a egyeskarú dalegylet által szépen előadott műének után emelkedett hangulatban távoztak.

— Lévy István a „Széchenyi kör“ helyiségében csütörtökön felolvasást tartott Gyulay Pál költszetéről. A nagy gondal s félreismerhetlen alaposággal kidolgozott értekezés; kevésszámú, de irodalmilag annál műértőbb közönség hallgatta meg. Felolvasót zajosan megtapsolták. Sajátos, hogy közönségünk oly kevés érzékkel bír a komolyabb tartalmú felolvasások iránt.

— Köszönetnyilvánítás. Az eperjesi magyar-német ág. hitv. evang. egyház képviselése nevében kedves kötelességemnek tartom, az „Eperjesi Széchenyi-kör“ dalkarának, nemkülönben az „Eperjesi dalegylet“-nek, s kiválóan Hirschmann Ferencz karnagy úrnak is, a fentebbi egyházközség által rendezett Luther-ünnepély emelésére egész készséggel elvállalt szíves közreműködésükért elismerő köszönetet nyilvánítani. Eperjes, 1883. évi november 15. Dr. Mosánszky Győző.

— Tanköteles gyermekek összeírásánál uralkodó hanyagság. A tanköteles gyermekek a közokt. törvény értelmében, minden tanévet megelőzőleg két hónappal összeírandók; minthogy eddig a kirtanfelügyelőhöz csak Eperjesről, továbbá a lemesi, a hernádvölgyi, gáboltói s klyussói körjegyzősé-

rendes, mindennapi, közönséges ember előtt ment hetlen hiba; mert a rendes, csendes, mindennapi, közönséges ember csak egy erényt ismer, s ez a bevételek és kiadások mérlegének minőcziózus egyensúlya

Igaz biz a . . . hiszen, ha ezen nagy szellemek Adam Riese szerint gazdálkodnak, akkor bizonyosan házi urak lettek volna; bent volna az adófizetők lajstromában, sőt ki tudja, még talán virilitást is lehettek volna s ott ülnének nyugodt lelkiismerettel a tanács zöld asztalánál, örköve a társadalmi rend s az örök erkölcs tiszteletben tartása felett!

Hja urak, de azok a rendetlen emberek aknem lettek volna költők, írók, festők, szobrászok s szavaik hallatára s műveik szemléleténél nem dobbant volna meg milliók és milliók szívében, mindaz a mi szép, a mi nemes, a mi eszményi, a mi igazán emberi!

Azért hát maradjon kiki professiója mellett. Egyik rőffel a kezében, a másik hivatalos tollal a füle mögött, a harmadik cukorszirup skalával, a negyedik a tözsei alkuszjegyzékkel manipuláljon s megkapja helyét a hivatalos lajstromokban. De a szellem birodalmának nagyját, ha bíráljátok — akkor tegyétek le a rőföt, a hivatalos tollat, a skalát, az árjegyzéket, vegyétek le a kalapot, mert olyan előtt álltok, kiről írva vagyon: „Ez az én szerelmes fiam kibem nekem kedvem telik!“

gekől érkeztek ily összeírások, a megyebeli községek a közigazgatási bizottság üléséből oda lettek utasítva, hogy a tankötelesek összeírásait folyó év decz. hó végéig felelősség terhe alatt adják be.

— Segély. A közoktatási miniszterium 100 frtot egedélyezett a Soóvárt megnyitott kisdé-óvó fentartására; továbbá a niklovai gör. kath. iskola számára taneszközöket, Huszovszky Károly aranybányai állami népiskola tanítónak 25 frtot és Iglódy Miksa pósfalvi r. kath. s Kozub János Jónás g. kath. tanítónak 20—20 frtnyi segélyt.

— Az eperjesi központi fogházban jelenleg 142 fi és 8 nő van letartóztatva. Ezek közül jogszerűleg elíteltetett 88 férfi és 2 nő, felebbezés alatti fogoly 27 fi és 2 nő, vizsgálati fogoly 27 fi és 3 nő. A rabok mult havi keresménye 281 frt 98 kr. volt és pedig 183 frt 52 kr. az állam és 98 frt 46 kr. a munkások részére.

— Lopás és betörés. Beherovszky Pál és Tamás Vanyiskócz községből származó ismeretes betörő tolvajok f. é. november hó 5-én az itteni törvényszék börtönéből kikerülvén, Kassára távoztak s ott 8-án éjjel több boltnak betörésével gyanúsítottak. Az ottani kapitányság részéről azoknak nyomozása s kézrekerítése elrendeltetett.

— Beszűntetett vesztegzár. Minthogy eddig a tudóvész egy esete sem fordult elő az elrendelt vesztegzár ideje alatt s az f. hó 20-án lejár, az ezen hó 23-ra eső országos baromvásár akadálytalanul fog megtartatni.

— Klestinszky László jubileuma. A kassai színház egy névtelen jubileumát üli nov. 22-kén. Életének 75 évéből 50-et a közügyek buzgó szolgálatában töltött. Főkép a magyar színiügy volt az, melynek érdekében minden erejéből dolgozott, gyámoltá, terjeszté, maga is játszott, igazgatót, darabokat írt s a felvidéken sok fontos posztó elfoglalása s a német színészet kiszorítása által érdemeket szerzett. Írt 15 eredeti s fordított 120 kisebb-nagyobb színművet. F.-Magyarország városaiban a 30-as években magyar műkedvelő társaságokat szervezett, terjesztve nemzeti nyelvünket, nemzetiségünket s előkészítve a talajt a magyar színészetnek, melyet 18 évi küzdelem után úgy plántált be Kassára, hogy azóta a legjobb színtársulatok jöttek Kassára s a százéves megerősödött német színészet véglegesen megbukott. Sok ily névtelen a hazának!

— Állategészségügyünk. Többször volt már alkalmunk konstatálni, hogy a megye területén, a házi állatok egészségi viszonyai kedvezőtlenek s különösen találtuk azon tény, hogy az itt-ott kiűtött köztudomású megbetegedésekről nem tétetik jelentés a megyei főorvosnak. Ezen úgy a mult szerdán megtartott közigazgatási bizottságban is előfordult s ennek folytán az állami és megyei állatorvosok felhivattak, hogy az állategészségügyi viszonyok állásáról azonnal, jövőre pedig minden hó 3-ig rendszeres jelentéseiket terjeszszék be.

Interessant

ist die in der heutigen Nummer unserer Zeitung sich befindende Glücks-Anzeige von Samuel Heckscher sen. in Hamburg. Dieses Haus hat sich durch seine prompte und verschwiegene Auszahlung der hier und in der Umgegend gewonnenen Beträge einen demassen guten Ruf erworben, dass wir Jeden auf dessen heutiges Inserat schon an dieser Stelle aufmerksam machen.

Wir machen hierdurch auf die im heutigen Blatte stehende Annonce der Herren Kaufmann & Simon in Hamburg besonders aufmerksam. Wer Neigung zu einem interessanten wenig kostspieligen Glücksversuche hat, dem kann die Betheiligung an der mit vielen und bedeutenden Gewinnen ausgestatteten staatlich garantirten Geldverloosung nur bestens empfohlen werden.

Die 58. Auszeichnung eines deutschen Genusmittels, zuerkannt von der internationalen medizinischen und sanitärischen Au.stellung zu London, hat Johann Hoff, Besitzer der einzigen deutschen Malzextrakt-Brauerei, Neue Wilhelmstrasse 1 in Berlin, erhalten. Zugleich bringen wir einen Auszug aus der öffentlichen Schriit von Dr. J. J. Coleman, vorgetragen von der Philosophischen Gesellschaft zu Glasgow den 17. April 1878 — Vol. 9, Seite 112, als Bericht über die Fortschritte der betreffenden Gesellschaft von 1877—78. „Einige bemerkenswerthe Versuche wurden mit dem Malzextrakt des Erfinders Johann Hoff gemacht. Unser hochgeachteter Präsident, Dr. Fergus, überwies mir im vorigen Jahre die Prüfung dieses Fabrikates, später that er es selbst und fand, dass es Personen, deren Schwäche durch eine mangelhafte Ernährung erzeugt war, sehr stärkte. Ich selbst war von einem Bronchialeiden sehr mitgenommen und gebrauchte dies Malzextrakt mit sehr günstigem Erfolge, denn es regelte die gestörte Verdauung, bewirkte die Zunahme der thierischen Wärme und erzeugte eine früher fehlende Beileibtheit.“ Haupt-Fabrikgeschäft in Wien, 1. Bez., Bräunerstrasse 8.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Segéd-szerkesztő: **Heéry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haitsch Lajos.**

Piaczi árak.

Életnemű	100 kilo	
	I. kr. fl. kr.	II. kr. fl. kr.
Búza	9 50	9 48
Rizs	8 70	7 90
Arpa	7 50	6 40
Zab	6 50	5 50
Köles	12 50	12 50
Tengeri.	7 50	7 50
Burgonya	11 50	10 50
Lenese	10 50	10 50
Paszuly	11 50	10 50
Borsó	10 50	10 50
Szalonna	10 50	10 50
Disznósír	10 50	10 50
Széna	96	96
Szalma	2 1	2 1
Marhahús	52	52
Szesz 30 fok 1 liter	27	27

NYILTTÉR.*

Dobó és Pétermező közbirókossága részéről közhírré tétetik, miszerint ugyanezen községekben gyakorolt italmérsi jog 1883. évi december 9-én délelőtt 10 órakor Dobó községében fog nyilvános árverés útján 1884. évi február hó 2-től kezdve 6 évre bérbe adni.

Az árverési feltételek megtekinthetők **Dobay Sándor** kir. közjegyző irodájában **Eperjesen és Baán Gézánál Dobón** (u. p. Héthárs), a hol 200 frttal ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadhatók.

Kelt Eperjesen, 1883. november 15.

Von Seite des **Dobó Pétermező Kommissarates** wird hiermit veröffentlicht, daß die **Schaufgerechtigkeiten** in den Gemeinden **Dobó** und **Pétermező** am **9. Dezember 1883. Vormittag 10 Uhr** in der **Gemeinde Dobó** im **Licitationswege** auf **6 Jahre**, vom **2. Feber 1884.** angefangen verpachtet wird.

Die Licitationsbedingungen können in der Kanzlei des **Alexander Dobay f. Notar** in **Eperjes** oder bei **Géza Baán** in **Dobó** (L. H. Héthárs) befragt werden; ebendortselbst werden schriftliche Offerte, mit **200 fl. Badium** versehen angenommen.

Eperjes, 15. November 1883. 645 2-1

* Az e rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a Szerk.

HIVATALOS RÉSZ.

337 b. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint az eperjesi kir. járásbírósnak 2843. kiküldetési számú végzése folytán, Weinmann Márk és érdektársai ja-

vára Friedman Sámuel sebes-kellemesi lakos ellen 3655 frt és jár. erejéig lefoglalt és 5900 frt 50 krra becsült házbütor, lovak, szarvasmarha és terményekből álló ingóságok 1883. évi november hó 19. napján delelőtti 10 órakor Sebes-Kellemes községben nyilvános árverés útján el fognak adni.

Mely helyre és időre a venni szándé-

kozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy ezen lefoglalt tárgyak szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Eperjesen, 1883. évi november 2.

Prescsák József

kir. végrehajtó.

643 1-1

Nem hivatalos hirdetések.

Pályázat.

Az „Eperjesi Korcsolyázó Egylet“-nél 1883. évi december hó 1-től a korcsolyázási idény tartamára egy

jégpálya felügyelő

25 forintnyi fizetés mellett felvétetik.

Jelentkezések **Krajzell Kálmán** alelnök úrnál elfogadhatók.

Eperjesen, 1883 november hó 14.

644 1-1

Az „Eperjesi Korcsolyázó Egylet“ alelnöksége.

Kiadó lakás.

Egy útczai és egy udvari szoba, konyha s faskamrából álló lakás a „Bankegylet“ épületében január 1-től kiadó.

Cuba-Caffee

empfang eine brillante Partie hochfeinster Qualität aromatischen kräftigen Geschmacks. Versandt in Ballen von netto 4 3/4 Kilo

à fl. 1.85 per Kilo franco verzollt.

Bei den rapid steigenden Kaffeepreisen empfehle ich den verehrlichen Hausfrauen sich rechtzeitig zu versorgen.

Desgleichen versende:

Pommeranzen 30-30 Stück
Citronen 30-50 „

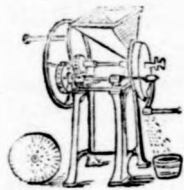
neuer Ernte, feinsten ausgelesener Frucht, à fl. 1.90 per Korb, verzollt, franco.

642 1-1

J. Kirchöfer, Triest.

Das beste 482 18-16
CIGARETTEN-PAPIER
ist
LE HOUBLON
Französisches Fabrikat
VOR NACHMACHUNG WIRD GEWARNT!!!
Nur echt ist dieses Cigaretten-Papier, wenn jedes Blatt den Stempel **LE HOUBLON** enthält und jeder Carton mit der untenstehenden Schutz- u. Signatur versehen ist.

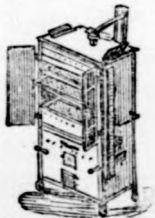
CAWLEY & HENRY, all'unique Fabrikanten, PARIS

Szabadalm. zuzó- és dara-malom.
„TERNO“ mindennemű gabonaművek zúzása s darálására, valamint egyéb termények porlasztására. Ára 30 frttól 100 frtig.

5-5

Ugyszintén:

A hordható gyümölcs-aszaló:
„PHÖNIX“ mindenfelől, mint a gyümölcs, növények, gabonaművek, hús (hal, kivonatok stb. aszalására, szárítására), eléggé gyakorlatinak elismerve; 50% idő- és 70% tüzelőanyag megtakarításával; — minden tüzelőanyaggal fűthető: 124 egész 190 forintig szállítja: **KRAUSS és TÁRSA** cs. kir. sz. gépgyára, Bécs, (Wähing),

500

szép kifogástalan szivarkát lehet készíteni az én, a cs. kir. dohány-gyárakban is használt

szivarka

töltő-géppel

mely ércből igen csinosan van készítve, 3 különféle erősségben, vékony, középfej, vastag, különbség nélkül, használati utasítással együtt 65 kr. Csak akkor valódi, ha czégem bele van vézve.

Az én szivarka-hüvelyeim, szintén három erősségben, csakis a valódi

francia-büznélküli

„Le Houblon“ papirból (fehér) vagy kukoricza-papirból (sárga) következő árakon kaphatók:

- Szipka rész nélkül, sima 1000-re 80
- Szipka rész nélkül elegáns aranyjeggyel, 1000-re 1.30
- Szipka részszel, sima 1 karton 500 drbbal 1.05
- Szipka részszel elegáns arany, kék vagy fekete jeggyel. 1 karton 500 drbbal 1.50
- II. rendű minőség, szintén fehér vagy sárga, melyet mások első rendűképen ajánlanak, ára:
- Szipka rész nélkül, sima, 1000 drb 50
- Szipka rész nélkül, elegáns aranyjeggyel 90
- Szipkával, sima, 1000 drb 1.80
- Szipkával és elegáns arany, kék vagy fekete jeggyel, 1000 darab 2.20
- Közönséges tömő gépecske hozzá 10

Levélbeli megrendelések utánvétellel vagy az összeg beküldése mellett. Ismét-eladók százalékot kapnak. 552 26-15

Bejegyzett védjegy.

Óvás! Hamisításoktól megóvások céljából minden karton a fenti keresk. törvényszéki bejegyzett gyár-jeggyel van ellátva.

Cawley & Henry párisi francia szivarka és gépecskék raktára:

Wlach Albert,

Bécs. Mariahilferstrasse 58
(ezelőtt Praterstrasse 18.)

Ma
Sr. Excel
wurden gefe
eften ästete
Johann
geben vorlä
waren, jekt
Zur
Malzertraff-
Zahren an
täglich dreim
Chocolade un
Senden Sie
virtes Malze
recht lange zu
Zur
Das
Spitale zur Ber
Hoffliche Malze
für Reconvalen
Teilnahmsmit
Wie
Warnun
Erzeigniß Ander
Hauptdepot:
634 14-2
Bé
A Valenth
kiterjedéssel
— jelenleg az
bérbe adó, eset
3-3
Fü
Das
zur
Wi
empfiehl N
Regen- und
hüllen etc.
erkannt bil
Ausführung
Bestel
gaben prop
werden zu
Ed
Confect
Wi

Heil-Bericht bester Art

über das

JOHANN HOFF'sche

Malz-Extrakt-Gesundheitsbier,

von

Sr. Excellenz Kammerhern R. v. Oppen-Schilden vom 4. März 1882.

Wunder hat das Johann Hoff'sche Gesundheitsbier hier gethan. Senden Sie neuerdings 58 Flaschen Gesundheitsbier.

Haffeldorf per Utensen, 4. März 1882.

Kammerherr R. von Oppen-Schilden.

Quälender Husten, Lungen- und Magenleiden

wurden geheilt durch Johann Hoff'sches Malzextrakt-Gesundheitsbier durch Anwendung der ersten ältesten Malzpräparate des k. k. Hoflieferanten der meisten Souveräne Europas etc. Johann Hoff in Wien, Graben, Brannerstrasse 8, wie aus Folgendem erhellt. Wir geben vorläufig wieder neun neue Heilberichte, worunter von Kranken, die ganz aufgegeben waren, jetzt aber durch die Johann Hoff'schen Erfindungen — seine Malzerzeugnisse — wieder gesund sind.

Quer Wohlgeboren!

Zur Steuer der Wahrheit theile ich Ihnen über die Heilkraft Ihres Johann Hoff'schen Malzextrakt-Gesundheitsbieres und Ihrer Malz-Chocolade Folgendes mit: Meine Mutter, welche seit Jahren an Entkräftung litt, sowie auch magen und brustleidend war, gebraucht seit 7 1/2 Monaten täglich dreimal Ihr Johann Hoff'sches Malzextraktbier und täglich Früh und Abends eine Tasse Malz-Chocolade und nun ist meine Mutter so gesund, daß sie als 78jährige Frau die Wirthschaft führt. Senden Sie mir gefälligst wieder 58 Flaschen Malzextrakt-Gesundheitsbier und 10 Flacons concentrirtes Malzextrakt, 5 1/2 Kilo Chocolade Nr. 1 und 10 Buntel Bonbons. Gott erhalte Sie recht, recht lange zum Wohle der leidenden Menschheit.

Ihr ewig dankbarer

Zur Zeit in Gger, 1. September 1882.

S. Radolinski, Ober-Amtmann.

Amtlicher Heil-Bericht.

Das Johann Hoff'sche Malzextrakt-Gesundheitsbier und die Malz-Chocolade, welche im hiesigen Garnisonsspital zur Verwendung kamen erwiesen sich als Gute Unterstüzungsmittel für den Heilprozeß, namentlich war das Hoff'sche Malzextrakt bei den Kranken mit chronischen Brustleiden beliebt und begehrt, ebenso war die Malz-Chocolade für Reconvaleszenten und bei geschwächter Verdauungskraft nach schweren Krankheiten ein erquickendes und sehr beliebtes Heilmittel.

Wien, den 13. Dezember 1878.

Dr. Loeff, Ober-Stabsarzt. Dr. Porias, Stabsarzt.

Warnung.

Man fordere nur die ersten echten Johann Hoff'schen Malzfabrikate mit der durch das k. k. Landesgericht in Oesterreich u. Ungarn einregistrierten Schutzmarke (Bildniß des Erfinders). Dem unedlen Erzeugniß Anderer fehlen die Heilkräutertoffe und die richtige Bereitungsweise der Johann Hoff'schen Malzfabrikate und können nach Aussage der Aerzte schädlich auf die Gesundheit wirken.

Hauptdepot: L. Holenia, Josef v. Makovitzky, ferner in allen grösseren Apotheken des Landes.

634 14-2

Unter 2 fl. wird nichts versendet.

Bérbe-adás.

A Valenth-Furman-féle kert 7700 □-öl kiterjedéssel az alsó malom-árok mentében, — jelenleg az Eperjesi Népbank tulajdona — bérbe adó, esetleg eladó. Bővebb értesítést ad.

3-3

Az „Eperjesi Népbank.“

Für Damen

Das Damenmode-Magazin

zur „Französin“

Wien II., Taborstrasse 17

empfiehlt Neuheiten in Damen-, Reise-, Regen- und Wintermäntel, Jacken, Umhüllen etc. in grosser Auswahl bei anerkannt billigsten Preisen und solidester Ausführung.

Bestellungen nach Mass und Angaben prompt. 623 6-5

Stoffe

werden zur Bearbeitung übernommen.

Eduard Schneider

Confectionär zur „Französin“

Wien II., Praterstrasse 17.

Genaue Auskunft

über alle Verhältnisse in **Texas** und **Californien**, sowie **Beschreibungen** in ungarischer und deutscher Sprache, **Karten** etc. erhält man

gratis und franco

durch 617 6-5

W. G. KINGSBURY,

41. Flinsbury Pavement London E. C.

Keine Preissteigerung

trotz des hohen Kaffeemarktes

A. B. ETTLINGER, Hamburg,
Weltpost-Versandt,

empfiehlt wie bekannt in billigster u. reeller Waare portofrei franco Emballage unter Nachnahme.

Kaffee per 5 Kilo = 10 Zollpfund fl. österr. Währ.

Rio, fein kräftig	3.45
Cuba, grün kräftig	4.10
Ceylon, blaugrün, kräftig	5.—
Gold-Java, extrafein, milde	5.20
Perl-Caffee, hochfein, grün	5.95
Afrikanischer Perl-Mocca, echt feurig	4.45
Arabischer Mokka, ech edel feurig	7.20
Stambul-Kaffee-Mischung	4.70
Congo-Thee fein per Kilo	2.30
Sonchong-Thee fein	3.50
Familien-Thee, extraf.	4.—
Caviar I-ma milde gesalzen Fass 4 Ko. Inhalt	7.50
Hummerfleisch zart p. 8 Ds.	4.05
Lachs frisch gekocht p. 8 Ds.	4.25
Sardines á l'huile p. 1/2 Ds.	4.25
Appetit-Sild pikant p. 18 Ds.	4.70
Aal in Gelée fein p. 8 Ds.	7.60
Ochsenzunge á 1 1/2 Ko. p. 4. Ds.	4.20
Sardellen echt Brab. 2. Ko. Inhalt	8.10
Matjesheringe Delic. 5 Ko. F.	7.50
Sprotten geräuchert f. p. 2 Kst.	2.60
Jamaika-Rum I-ma 4 Liter	2.50
	4.15

640 18-2

Man biete dem Glücke die Hand!

500,000 Mark

Haupt-Gewinn im günstigen Falle bietet die **Hamburger große Geld-Verloofung**, welche vom **Staate** genehmigt und garantirt ist.

Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, daß im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Classen **50,500 Gewinne** zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von eventuell **Mark 500,000** speziell aber

1 Gewinn á M. 300,000	26 Gewinne á M. 10,000
1 " " M. 200,100	56 " " M. 5,000
2 " " M. 100,000	106 " " M. 3,000
1 " " M. 90,000	253 " " M. 2,000
1 " " M. 80,000	6 " " M. 1,500
2 " " M. 70,000	515 " " M. 1,000
1 " " M. 60,000	1,036 " " M. 500
2 " " M. 50,000	29,020 " " M. 145
1 " " M. 30,000	19,463 " " M. 200
5 " " M. 20,000	150, 124, 100, 94, 67, 40,
3 " " M. 15,000	20.

Von diesen Gewinnen gelangen in erster Classe 4000 im Gesamtbetrage v. M. 157,000 zur Verloofung.

Der Haupttreffer 1-ter Classe beträgt M. 50,000 und steigert sich in 2-ter auf **Mark 60,000**, 3-ter **M. 70,000**, 4-ter **M. 80,000**, 5-ter **M. 90,000**, 6-ter **M. 100,000**, in 7-ter aber auf event. **M. 500,000**, ipoc. **M. 300,000**, **200,000** etc.

Die Gewinnziehung ist planmäßig amtlich festgestellt.

Zur **nächsten ersten** Gewinnziehung dieser großen vom Staate **garantirten** Geldverloofung kostet:

1 ganzes Original-Loos nur fl. 3.50 fr. ö. W.
1 halbes " " " 1.75 " "
1 viertel " " " .90 " "

Alle Aufträge werden sofort gegen Einsendung, Postanweisung oder Nachnahme des Betrages mit der größten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehenen **Original-Loose** selbst in Händen.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlichen Pläne gratis beigelegt, aus welchen sowohl die Eintheilung der Gewinne auf die resp. Classen, als auch die betreffenden Einlagen zu ersehen sind und senden wir nach jeder Ziehung unseren Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Auf Verlangen versenden wir den amtlichen Plan franco im Voraus zur Einsichtnahme und erklären uns ferner bereit bei Nicht-Convenienz die Loose gegen Rückzahlung des Betrages vor der Ziehung zurückzunehmen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt planmäßig prompt unter **Staats-Garantie**.

Unsere Collecte war stets vom Glücke besonders begünstigt und haben wir unseren Interessenten oftmals die größten Treffer ausbezahlt u. a. solche von **M. 250,000**, **100,000**, **80,000**, **60,000**, **40,000** etc.

Vorausichtlich kann bei einem solchen auf der **solidesten Basis** gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Theilnahme mit Bestimmtheit gerechnet werden, und bitten wir daher, um alle Aufträge ausführen zu können, uns die Bestellungen baldigt und jedenfalls vor dem **30. November d. J.** zukommen zu lassen.

Kaufmann & Simon,

Bank- u. Wechsel-Geschäft in Hamburg.

P. S. Wir danken hiedurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und bitten durch Einsichtnahme in den amtlichen Plan sich von den großartigen Gewinnchancen zu überzeugen, welche diese Verloofungen bieten. 622 5-2 D. O.

Valódi

orvosi malaga-sect

A klosterneuburgi csász. kir. borkisérletli állomás vegyelemzései szerint

kitünő jó, valódi malaga,

mint kitünő erősítő-szer erőfledett betegék, üdülők, gyermekek stb. számára, a vérszegénység és gyomorgyengeség ellen legkitünőbb hatásu. 1/1 és 1/2 eredeti palackokban s törvényesen bejegyzett védjegy alatt a 553-8

VINADOR SPANYOL BORKERESKEDÉSNEK
BÉCS HAMBURG

fr. 2.50 és fr. 1.30 eredeti árak mellett.

Eperjesen kapható:

Isépy Gyula gyógyszerárában.

Wiese & Co.,

k. k. priv. Kassen-Fabrikanten, 555 20-19

Wien, **BUDAPEST,** Prag.

Filiale: Budapest, Radialstrasse Nr. 2 (Foncière-Palais),
empfehlen ihre anerkannt vorzüglichen Erzeugnisse von feuerfesten und einbruchsfestern

KASSEN,

Handcassetten, Copierpressen u. Kunstschlössern
in größter Auswahl, zu mäßigen Preisen.

Illustrierte Preisblätter auf Verlangen gratis und franco.

NB. Wir bitten, um jeder Uebervorteilung des P. T. Publikums vorzubeugen,
genau auf unsere Adresse zu achten und unsere seit mehr als 20 Jahren bestehende Fabrik
nicht mit ähnlich lautenden, viel jüngeren Firmen (THEODOR Wiese & Co.) zu verwechseln.

GUTJAHR ÉS MÜLLER

Budapest.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár,

(ezelőtt Brogle J. és Müller)

a Margithid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyárt-
mányukat mint:

Trieurök gazdaság számára:
Járgány-cséplőgépek,
Szelelőrosták,
Kukoriczamorzsolók,
Szeleskavágók,
Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:
Duplamalmok,
Malom trieurhengerek,
Gabona osztályozó hengerek,

Koptatógépek, Darválasztógépek, Tarárok, Detacherök.

Malomalkatrészek u. m.:
Transmissiók,
Szikkerkek. 583 25-13

Rostalemezek:
Cséplőgőrosták,
Liszthengersziták,
Koptató-lemezek,
Ráspoly-lemezek, stl.

■ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ■

Gyári raktár és képviselőség:

Eperjesen: **LUCHS EDE** úrnál.

Czukrászda megnyitás!

Van szerencsém a t. cz. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a finomabb igényeknek és ízlésnek is teljesen megfelelőleg berendezett

czukrászdámat

Szentandrassy Lajos úr főtezcai nagy házában f. é. november hó első napján megnyitottam.

Főtörekvésem oda leend irányítva, hogy a t. cz. közönség igényeit lehetőleg kielégítem, miért is bátor vagyok azon kérelemnek kifejezést adni, hogy engem kegyes pártfogásában részesíteni méltóztassék.

Eperjesen, 1883. november 4.

Tisztelettel

Plaveczy Ármin.

682 3-3

Haupt-Gewinn event.
500,000 Mark.

Glücks-Anzeige.

Die Gewinne garantirt der Staat.

Einladung zur Betheiligung an den Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher

9 Millionen 620,100 Mark
sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäß nur 100,000 Loose enthält, sind folgende, nämlich:

Der grösste Gewinn ist ev.	500,000 Mark	Prämie	300,000 M.	253 Gewinne á 2000 M.
1 Gewinn á	200,000 M.	6	"	1500 M.
2	100,000 M.	515	"	1000 M.
1	90,000 M.	1086	"	500 M.
1	80,000 M.	60	"	200 M.
2	70,000 M.	63	"	150 M.
1	60,000 M.	29020	"	145 M.
2	50,000 M.	3450	"	124 M.
1	30,000 M.	90	"	100 M.
5	20,000 M.	3950	"	94 M.
3	15,000 M.	3950	"	67 M.
26	10,000 M.	3950	"	40 M.
56	5,000 M.	3950	"	20 M.
106	3,000 M.	im Ganzen	50,000 Gewinne	und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinnziehung ist amtlich festgestellt und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur fl. 3.50 kr. ö. W.,
das halbe Originalloos nur fl. 1.75 kr. ö. W.,
das viertel Originalloos nur 88 kr. ö. W.

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotene Promessen) gegen frankirte Einzahlung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unaufgefordert zugesandt.

Die Anzahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

■ Jede Bestellung kann man einfach auf eine Postzahlungsfarte oder per recommandirten Brief machen.

■ Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevorstehenden Ziehung halber, bis zum

21. November d. J.

vertrauensvoll an

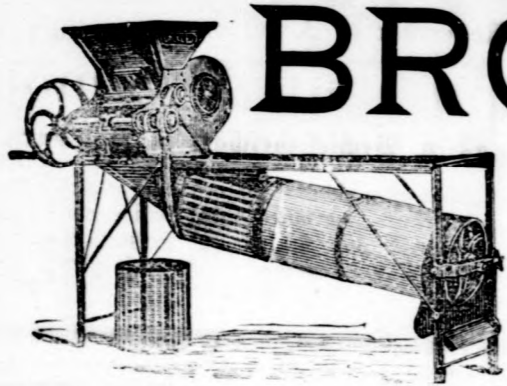
616 8-5

Samuel Heckscher senior,
Banquier u. Wechsel-Comptoir in Hamburg.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára

BUDAPEST Gyár: külső váczl-út.
Raktár: váczl-körút 68.

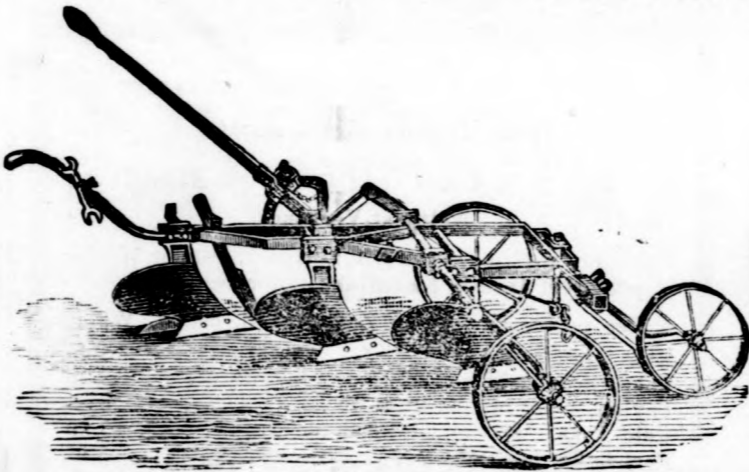
Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

Trieur-jeit
váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezek malmok, méhészeti és technikai czélokra

szabadalmazott

hármass ekéket

közönséges és acél ekéket

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhöz.

járgány-cséplőgépeket és minden egyéb gazdasági gépeket.

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. aug. 3-án 17,567 sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo ára 55 frt.

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ➔

515 20-20

E

Az

Sze

de intézendő min

E

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min

de intézendő min